Vanhusneuvosto

Aika 29.10.2026 klo 14:00 -

Paikka Parantola-rakennus, Parantolankatu 6, Hämeenlinna, hallituksen kokoushuone 3. krs

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
40	Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen	3
41	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	4
42	Mielenterveys- ja päihdepalvelut Kanta-Hämeen hyvinvointialueella	5
43	Vanhusneuvoston kokousaikataulu vuonna 2027	6
44	Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2027	7
45	Vanhusneuvostojen yhteisen tilaisuuden palaute	8
46	Ikääntyneiden asiakasohjauksen ja vammaissosiaalityön liikkumisen tuen keskus	12
47	Vastaus valtuustoaloitteeseen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi THL:n suosituksen mukaiseksi	14
48	Vanhusneuvoston toiminnanarviointi	28
49	Kuntien vanhusneuvostojen terveiset / informaatio lyhyesti	29
50	Muut asiat	30

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Nordström Soila	puheenjohtaja (Hämeenlinna)
	Snellman-Tenhunen Pirjo-Liisa	1. varapuheenjohtaja (Riihimäki)
	Mäkelä Lea	2. varapuheenjohtaja (Forssa)
	Häyrynen Sanni	jäsen (Hausjärvi)
	Junttila Juhani	jäsen (Humppila)
	Lapisto Ossi	jäsen (HENE)
	Leppäkorpi Esko	jäsen (Hattula)
	Mansikkaniemi Jukka	jäsen (Tammela)
	Marttila Eliisa	jäsen (Jokioinen)
	Mikkola Eeva	jäsen (Ypäjä)
	Puistola Helena	jäsen (Janakkala)
	Tammilehto Jyrki	jäsen (Loppi)
Muu	Lepola Kaisa	aluehallituksen puheenjohtaja
	Kykyri Sari	aluehallituksen edustaja
	Kylliäinen Kylli	aluehallituksen edustaja
	Saari Hannele	aluehallituksen edustaja
	Luoto Vilma	pöytäkirjanpitäjä
	Järvinen Sari	palvelupäällikkö
	Kannonmaa Tanja	palvelupäällikkö
	Sihvonen Kati	palvelupäällikkö

Vanhusneuvosto 29.10.2026

40
Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Vanhusneuvosto 29.10.2026

Puheenjohtajan päätösesitys

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa läsnäolijat.

Päätös

Täytäntöönpano -

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

41
Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Vanhusneuvosto 29.10.2026

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös

Täytäntöönpano -

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

42
Mielenterveys- ja päihdepalvelut Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Vanhusneuvosto 29.10.2026
14470/00.01.02.00/2026

Valmistelija

palvelupäällikkö Sari Järvinen, puh. 050 341 1282, sari.jarvinen(at)omahame.fi, palvelupäällikkö Tanja Kannonmaa, puh. 040 330 6619, tanja.kannonmaa(at)omahame.fi

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalue muodostuu kolmesta palvelualueesta. Asumis- ja kuntoutuspalvelut sisältävät sekä omana palveluna että ostopalveluna tuotettua toimintaa. Palvelualueen hankinnat on kilpailutettu tänä vuonna ja uudet sopimukset astuvat voimaan loppuvuoden aikana/vuoden vaihteessa. Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut sisältävät sekä perustason mielenterveys- ja riippuvuuspalveluja että psykiatrian erikoissairaanhoidon palveluja. Kolmas palvelualue, integroituvat päihdepalvelut sulautuvat loppuvuoden aikana edellisiin.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelupäälliköt Tanja Kannonmaa ja Sari Järvinen esittelevät palvelujen kokonaisuutta ja tulevaisuuden kehittämiskohteita.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

43
Vanhusneuvoston kokousaikataulu vuonna 2027

Vanhusneuvosto 29.10.2026
14475/00.01.01/2026

Valmistelija

vanhusneuvoston puheenjohtaja Soila Nordstrom, soila.nordstrom(at)outlook.com, 1. varapuheenjohtaja Pirjo-Liisa Snellman-Tenhunen, 2. varapuheenjohtaja Lea Mäkelä

Selostus

Kokoukset järjestetään 4–6 kertaa vuodessa seutukunnittain, vaihdellen Hämeenlinnassa, Forssassa ja Riihimäellä tai Teams-yhteyden välityksellä pääsääntöisesti kahden (2) tunnin mittaisina lähi-, etä- ja hybridikokouksina siten, että mahdollistetaan kaikkien jäsenten osallistuminen. Kokousten kellonajasta sovitaan yhteisen keskustelun pohjalta.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto päättää, että se kokoontuu vuonna 2027 seuraavasti:

ti 19.1. klo 14–16
to 11.3. klo 14–16
to 13.5. klo 14–16
to 26.8. klo 14–16
to 11.11. klo 14–16

Mikäli ilmenee tarpeita lisäkokouksille, päätetään niiden ajankohdasta erikseen. Tarvittaessa kokousta voidaan pidentää kolmeen (3) tuntiin.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösote / K-H hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäsenet ja varajäsenet, sosiaali- ja perhepalveluiden toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden toimialan vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen, sosiaali- ja perhepalveluiden toimialan johtoryhmä, asumisen ja kotiin vietävien palvelujen toimialan johtoryhmä, kumppanuuspäällikkö Päivi Niiranen, asiakkuusjohtaja Heli Aalto, strategia- ja integraatiopäällikkö Teija Suorsa-Salonen, asumisen ja kotiin vietävien palvelujen toimialan tulosaluejohdon sihteeri Vilma Luoto, hallintojohtaja Katja Tommiska, hallintopäällikkö Anu Kurkinen-Supperi

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

44
Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2027

Vanhusneuvosto 29.10.2026
14494/00.01.02.00/2026

Valmistelija vanhusneuvoston puheenjohtaja Soila Nordstrom, soila.nordstrom(at)outlook.com, 1. varapuheenjohtaja Pirjo-Liisa Snellman Tenhunen, 2. varapuheenjohtaja Lea Mäkelä

Selostus Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt 12.1.2026 § 10 vanhusneuvoston toimintasäännön.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston puheenjohtajisto valmistelee toimintasuunnitelman yhteistyössä hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijan kanssa.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2027 on liitteenä.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto päättää hyväksyä vanhusneuvoston toimintasuunnitelman vuodelle 2027.

Päätös

Täytäntöönpano Asiaote / aluehallitus

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Toimintasuunnitelma 2027

Vanhusneuvosto	§ 20	27.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 28	6.5.2026
Vanhusneuvosto	§ 34	27.8.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

45
Vanhusneuvostojen yhteisen tilaisuuden palaute

Vanhusneuvosto 27.03.2026 § 20

Selostus

Vanhusneuvosto on toimintasuunnitelmassaan vuodelle 2026 päättänyt pitää vuosittain ainakin yhden (1) läsnäoloyhteistilaisuuden paikallisten vanhusneuvostojen kanssa.

Puheenjohtajan päätösesitys

Päätetään tilaisuuden päivämäärä ja teema. Tilaisuuden tarkempi suunnittelu siirretään toukokuun kokoukseen.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti, että tilaisuutta lähdetään työstämään hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen teemalla, näkökulmana erityisesti hyvinvointialueen ja kuntien vastuut ja tehtävät sekä niiden vanhusneuvostojen yhteistyö. Tilaisuuden ajankohdaksi päätettiin lokakuun loppupuoli.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 06.05.2026 § 28

Vanhusneuvosto	§ 20	27.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 28	6.5.2026
Vanhusneuvosto	§ 34	27.8.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Valmistelija vanhusneuvoston puheenjohtaja Soila Nordstrom, soila.nordstrom(at)outlook.com, 1. varapuheenjohtaja Pirjo-Liisa Snellman-Tenhunen, 2. varapuheenjohtaja Lea Mäkelä

Selostus Vanhusneuvosto on toimintasuunnitelmassaan vuodelle 2026 päättänyt pitää vuosittain ainakin yhden (1) läsnäoloyhteistilaisuuden paikallisten vanhusneuvostojen kanssa.

Puheenjohtajan päätösesitys

Tilaisuus järjestetään 20.10.2026 klo 12–15 Ahveniston sairaalassa (Assi). Tilaisuuden teema on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, näkökulmana erityisesti hyvinvointialueen ja kuntien vastuut ja tehtävät sekä niiden vanhusneuvostojen yhteistyö. Käydään keskustelua tilaisuuden tarkemmasta sisällöstä ja tilaisuuteen kutsuttavista.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti, että tilaisuus järjestetään 20.10.2026 klo 12–15 Ahveniston sairaalassa (Assi). Tilaisuuden teema on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, näkökulmana erityisesti hyvinvointialueen ja kuntien vastuut ja tehtävät sekä niiden vanhusneuvostojen yhteistyö. Puheenjohtajisto jatkaa käydyn keskustelun perusteella tilaisuuden valmistelua.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 27.08.2026 § 34

Valmistelija vanhusneuvoston puheenjohtaja Soila Nordstrom, soila.nordstrom(at)outlook.com, 1. varapuheenjohtaja Pirjo-Liisa Snellman-Tenhunen, 2. varapuheenjohtaja Lea Mäkelä

Selostus Vanhusneuvosto on toimintasuunnitelmassaan vuodelle 2026 päättänyt pitää vuosittain ainakin yhden (1) läsnäoloyhteistilaisuuden paikallisten vanhusneuvostojen kanssa.

Vanhusneuvosto	§ 20	27.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 28	6.5.2026
Vanhusneuvosto	§ 34	27.8.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Tilaisuus järjestetään 20.10.2026 klo 12–15 Ahveniston sairaalassa (Assi). Tilaisuuden teema on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, näkökulmana erityisesti hyvinvointialueen ja kuntien vastuut ja tehtävät sekä niiden vanhusneuvostojen yhteistyö.

Käydään keskustelua tilaisuudesta ja päätetään tilaisuuden ohjelma sekä tilaisuuteen kutsuttavat. Ohjelmaluonnos on esityslistan liitteenä.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto päättää hyväksyä ohjelmaluonnoksen ja päättää kutsua yhteiseen tilaisuuteen kuntien vanhusneuvoston varsinaiset jäsenet, kuntien hyvinvointikoordinaattorit ja /tai -suunnittelijat tai vastaavat, hyvinvointialueen HYTE-tiimin ja Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti hyväksyä ohjelmaluonnoksen ja päätti kutsua yhteiseen tilaisuuteen kuntien vanhusneuvoston varsinaiset jäsenet, kuntien hyvinvointi-koordinaattorit ja/tai -suunnittelijat tai vastaavat, hyvinvointialueen HYTE-tiimin ja Hämeen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan.

Lisäksi vanhusneuvosto päätti, että

- ohjelmassa vaihdetaan tauon ja yhteenvedon paikkaa siten, että yhteenveto tulee ennen taukoa,
- puheenjohtajisto ja sihteeri voivat valmistella ohjelmaluonnoksen kutsumuotoon ja lähettää kutsut,
- ilmoittautuminen tilaisuuteen päättyy 30.9.,
- ilmoittautumista seurataan ja kutsu laajennetaan tarvittaessa koskemaan myös vanhusneuvostojen varajäseniä, ja
- ennen kutsun lähettämistä selvitetään, onko tilaisuutta mahdollista seurata etänä.

Täytäntöönpano

Vanhusneuvosto	§ 20	27.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 28	6.5.2026
Vanhusneuvosto	§ 34	27.8.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026
14497/00.01.02.00/2026

Valmistelija vanhusneuvoston puheenjohtaja Soila Nordstrom, soila.nordstrom(at)outlook.com, 1. varapuheenjohtaja Pirjo-Liisa Snellman-Tenhunen, 2. varapuheenjohtaja Lea Mäkelä

Selostus Vanhusneuvosto on toimintasuunnitelmassaan vuodelle 2026 päättänyt järjestää vuosittain vähintään yhden (1) läsnäolona toteutettavan yhteistilaisuuden paikallisten vanhusneuvostojen kanssa.

Vuoden 2026 yhteistilaisuus pidettiin 20.10.2026 klo 12.00–15.00 Ahveniston sairaalassa (Assi). Tilaisuuden teemana oli hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, erityisesti hyvinvointialueen ja kuntien vastuut, tehtävät sekä vanhusneuvostojen välinen yhteistyö.

Vanhusneuvosto käy keskustelun tilaisuuden toteutumisesta, onnistumisista sekä osallistujilta saadusta palautteesta.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

46
Ikääntyneiden asiakasohjauksen ja vammaissosiaalityön liikkumisen tuen keskus

Vanhusneuvosto 29.10.2026
14515/00.01.02.00/2026

Valmistelija erityisasiantuntija Leena Toivonen, puh. 050 369 7627, leena.toivonen(at)omahame.fi, palvelupäällikkö Kati Sihvonen, puh. 040 702 5221, kati.sihvonen(at)omahame.fi

Selostus Liikkumisen tuen keskuksen toiminnan käynnistäminen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on päättänyt keskittää sosiaalihuoltolain liikkumista tulevien palvelujen ja vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen palvelujen järjestämisen 16.11.2026 alkaen liikkumisen tuen keskukseen.

Keskuksen toiminta sijoittuu sosiaalipalvelujen organisaatiossa ikääntyneiden asiakasohjauksen ja vammaissosiaalityön tulosalueelle palvelupäällikkö Kati Sihvosen alaisuuteen. Keskus koostuu kolmen sosiaaliohjaajan tiimistä, yhteensä 1,5 henkilötyövuoden työpanoksesta, joka työskentelee johtavan sosiaalityöntekijän Aila Vallikarin johdolla.

Keskuksen toiminnan tarkoituksena on helpottaa ja yksinkertaistaa liikkumista tukevien palvelujen hakemista, nopeuttaa hakemusten käsittelyä, tehostaa ja parantaa palveluprosessin sujuvuutta sekä edistää palvelujen tarkoituksenmukaista kohdentumista. Keskittäminen vahvistaa henkilöstön osaamista sekä luo mahdollisuuksia liikkumisen tuen palvelujen kehittämiselle tulevaisuudessa.

Liitteenä diaesitys liikkumisen tuen keskuksen toiminnasta.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Vanhusneuvosto 29.10.2026

Numero	Otsikko
2	Liikkumisen tuen keskus

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

47
Vastaus valtuustoaloitteeseen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi THL:n suosituksen mukaiseksi

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 94

Selostus

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Aloite Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi, THL:n suosituksen mukaiseksi". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Mia Heinonen, Mika Lartama, Tea Jaakkola, Petri Hakamäki, Johannes Koskinen, Pirjo Alijärvi, Reijo Löytynoja, Ranjithkumar Prabhakaran, Piritta Järvinen, Juhani Lehto Tarja Kirkkola-Helenius, Aapo Reima, Tiina Metsäranta, Erja Hirviniemi, Aino-Kaisa Pekonen, Pasi Niemi, Anne Eve, Piia Olkinuora, Eveliina Hostila, Lauri Jormanainen, Miia Nahkuri, Emmi Lintonen, Antti Ahonen, Harri Aaltonen, Kylli Kylliäinen, Heini Ristavaara, Johanna Wiisak, Sari Myllykangas ja Vesa Mäkinen.

Valtuustoaloite:

"Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta selvittänyt omaishoidon tuen tilannetta Suomessa vuonna 2024. Raportissa kuvataan alueiden omaishoidon tuen myöntämisperusteita ja toimintakäytänteitä sekä eroja ja yhtäläisyyksiä THL:n ehdottamiin kansallisiin myöntämisperusteisiin. Osana toiminta käytänteitä kartoitettiin hyvinvointialueiden omaishoitajien lakisääteisiä vapaita. Vapaat ovat keskeinen keino tukea omaishoitajien jaksamista. Raportissa arvioidaan aikuisten sopimusomaishoidon menoja. Raporttiin on koottu tieto siitä, millaisin perustein omaishoidon tukea myönnetään, ja miten myöntämisperusteet eroavat alueellisesti. Omaishoidossa tavoitellaan kansallisesti yhtenäisiä käytäntöjä. THL onkin aiemmin tehnyt ehdotuksen kansallisista omaishoidon myöntämisperusteista (Omakari-ehdotus, Kehusmaa ym. 2022). Jatkona tälle työlle, THL on nyt tehnyt jokaiselle hyvinvointialueelle ehdotuksen siitä, miten alueen omaishoidon myöntämisperusteita pitäisi muuttaa, jotta yhtenäistämistavoite saavutettaisiin. Raportin läpileikkaavana ajatuksena

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

on johtopäätös, että omaishoito on merkittävä osa palvelujärjestelmää ja omaishoito auttaa hyvinvointialueita järjestämään hoitoa taloudellisesti. Omaishoidon tuki on vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä koti-oloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Tuki on kokonaisuus, joka sisältää hoidettavalle annettavat tarvittavat palvelut ja omaishoitajalle maksettavan hoitopalkkion, omaishoitajan lakisääteiset vapaapäivät sekä omaishoitajalle annettavat omaishoitoa tukevat palvelut. THL ehdottaa, että hyvinvointialueilla olisi kolme varsinaista omaishoidon tuen luokkaa. Kolmas luokka myönnetään kaikille omaishoitajille, joilla on kolmatta luokkaa vastaava, lähes ympärivuorokautinen, sitovuuden tilanne (ei poissulkuperusteita). Luokka myönnetään toistaiseksi (sekä lyhytaikaisiin että pidemmän ajan tilanteisiin), ja sitä voidaan myöntää myös raskaan siirtymävaiheen tilanteissa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Neljä palkkioluokkaa: 585,24 €/kk (luokka 1), 738,64 €/kk (luokka 2), 1373,26 €/kk (luokka 3), 1912,27 €/kk (luokka 4).

Päätöksenteko alle 65-v vammaispalveluissa ja yli 65-vuotiaiden osalta ikääntyneiden palveluissa.

Myöntämisperusteet päivitetty 13.12.2022.

Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden nykytila Kanta-Hämeessä

- Palkkioluokkien myöntämisperusteet kuvataan pääosin hoidettavan avustamiskertojen määrän mukaan.

- Alaraja omaishoidon tuen piiriin on tiukempi kuin Omakari-ehdotuksessa. Alimmassa palkkio-luokassa saattaa olla jo melko korkean sitovuuden tilanteita, joissa huolehtimiskertoja voi olla enemmän kuin Omakarissa ehdotettu keskimäärin 4 kertaa vuorokaudessa.

- Toinen palkkioluokka vaikuttaa olevan hieman tiukempi kuin Omakarissa eli huolehtimiskertoja voi olla enemmän kuin Omakarissa ehdotettu keskimäärin 6 kertaa vuorokaudessa.

- Vaativan valvonnan ja ohjauksen tilanteeseen myönnetään omaishoidon tukea.

- Kolmannessa (ja neljännessä) palkkioluokassa hoidon sitovuus on lähellä Omakari-ehdotusta.

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

- Kolmannessa ja neljännessä luokassa on poissulkukriteerejä.

Kokonaisuus eroaa Omakari-ehdotuksesta monelta osin.

Ensisijaiset muutosehdotukset kohti kansallisia myöntämisperusteita Kanta-Hämeessä:

Palveluprosessin toteutus Omakari-ehdotuksen mukaiseksi.

Palvelutarpeen arvioinnilla haetaan hoidettavan hoidolle ja huolenpidolle kokonaisratkaisu, josta selviää myös omaishoidon osuus. Omaishoidon tuen palkkioluokka = omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sitovuus.

- Alimmassa palkkioluokassa kaksi omaishoitajan tekemää huolehtimiskertaa riittää sopimukseen omaishoidon tuesta.
- Alimmassa palkkioluokassa sitovuus omaishoitajalle ei ylitä keskimäärin neljää huolehtimiskertaa vuorokaudessa. Korkeamman sitovuuden tilanteet siirtyvät toiseen luokkaan.
- Toisessa palkkioluokassa sitovuus ei ylitä keskimäärin 6 huolehtimiskertaa vrk:ssa. Korkeamman sitovuuden tilanteet (=omaishoitaja on läsnä ja auttaa lähes koko ajan vuorokaudessa) siirtyvät kolmanteen palkkioluokkaan.
- Luovutaan neljännestä palkkioluokasta -> Kolmas myönnetään määräaikaisesti tai toistaiseksi. Se myönnetään kaikille omaishoitajille, joilla on kolmatta luokkaa vastaava sitovuuden tilanne. Kolmas palkkioluokka myönnetään myös raskaisiin siirtymävaiheisiin.
- Me aloitteen allekirjoittaneet esitämme, että Kanta- Hämeen hyvinvointialueella tarkistetaan omaishoidon kriteerit THL:n tekemien muutosehdotuksien mukaan kohti kansallisia myöntämisperusteita. Forssassa 29.10.2024"

Puheenjohtajan esitys Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Aluehallitus 11.11.2024 § 416

Selostus Aluevaltuuston kokouksessa 29.10.2024 on jätetty valtuustoaloite Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi THL:n suosituksen mukaiseksi.
(JS)

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Hyvinvointialuejohtajan sijaisen esitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen ikäihmisten palveluiden toimialan alaiselle asiakasohjauksen tulosalueelle ja perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan alaiselle vammaispalvelujen tulosalueelle yhteistyössä valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Konserni- ja tukipalveluiden toimialajohtaja toimi esittelijänä tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

päätösote/toimialajohtaja Jorma Haapanen, tulosaluejohtaja Annukka Kuismin, toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, tulosaluejohtaja Johanna Pulkkinen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämänkaarilautakunta 18.02.2026 § 13

Valmistelija

asiakasohjauksen tulosaluejohtaja Annukka Kuismin, puh. 050 550 2263 annukka.kuismin(at)omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty useiden valtuutettujen allekirjoittama valtuustoaloite "Aloite Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi, THL:n suosituksen mukaiseksi.” Aluehallitus on 11.11.2024 § 426 päättänyt lähettää valtuustoaloitteen ikäihmisten palveluiden toimialan alaiselle asiakasohjauksen tulosalueelle ja perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan alaiselle vammaispalvelujen tulosalueelle yhteistyössä valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Kanta- Hämeen hyvinvointialueella tarkistetaan omaishoidon kriteerit THL:n tekemien muutosehdotuksien mukaan kohti kansallisia myöntämisperusteita. THL:n hyvinvointialueelle kohdentamat muutosesitykset ovat seuraavat:

- Palveluprosessin toteutus Omakari-ehdotuksen mukaiseksi. Palvelutarpeen arvioinnilla haetaan hoidettavan hoidolle ja huolenpidolle kokonaisratkaisu, josta selviää myös omaishoidon osuus. Omaishoidon tuen palkkioluokka = omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sitovuus.
- Alimmassa palkkioluokassa kaksi omaishoitajan tekemää huolehtimiskertaa riittää sopimukseen omaishoidon tuesta.

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

- Alimmassa palkkioluokassa sitovuus omaishoitajalle ei ylitä keskimäärin neljää huolehtimiskertaa vuorokaudessa. Korkeamman sitovuuden tilanteet siirtyvät toiseen luokkaan.
- Toisessa palkkioluokassa sitovuus ei ylitä keskimäärin 6 huolehtimiskertaa vrk:ssa. Korkeamman sitovuuden tilanteet (=omaishoitaja on läsnä ja auttaa lähes koko ajan vuorokaudessa) siirtyvät kolmanteen palkkioluokkaan.
- Luovutaan neljännestä palkkioluokasta -> Kolmas myönnetään määräaikaisesti tai toistaiseksi. Se myönnetään kaikille omaishoitajille, joilla on kolmatta luokkaa vastaava sitovuuden tilanne. Kolmas palkkioluokka myönnetään myös raskaisiin siirtymävaiheisiin.

Toimialojen yhteistyöryhmänä toimiva omaishoidon tuen kehittämisen työryhmä on 26.10.2024 käsitellyt asianomaista valtuustoaloitetta ja laatinut seuraavan yhteenvedon valtuustoaloitteen perusteella.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on tiiviisti seurattu omaishoitoon liittyvää kansallista yhtenäisten myöntämisperusteiden valmistelutyötä.

THL:n tekemä Omakari -selvitys ja suositus kansallisista myöntämisen perusteista julkaistiin 14.09.2022. Suosituksen julkaisun ajankohta oli hyvin haasteellinen. Kanta-Hämeessä oli juuri saatu loppusuoralle valmistelutyö, jossa yhteensä seitsemän silloisen toimijan (kuntia ja kuntayhtymä) toimintaohjeista oli valmisteltu yksi yhtenäinen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon tuen toimintaohjeen luonnos ja esitys yhtenäisistä palkkioluokista. Tavoitetila oli, että ne saadaan päätöksenteossa vahvistettua ja käyttöön hyvinvointialueen aloittaessa toiminnan.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen yhtenäistetty omaishoidon tuen toimintaohje ja palkkioluokat hyväksyttiin aluehallituksessa 05.12.2022. Kansallisia suosituksia ei voitu huomioida toimintaohjeen valmisteluvaiheeseen mutta niitä ei kuitenkaan jätetty käsittelyssä huomioimatta. Toimialajohtajan esittelytekstissä aluehallitukselle luvattiin, että ”Omaishoidon toimintaohjetta, omaishoitoperheiden tukemisen tapoja sekä omaishoidon palkkioita arvioidaan ja käytänteitä kehitetään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeen peilaten niitä myös Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) syyskuussa 2022 julkaisemaan ehdotukseen omaishoidon tuen kansallisista myöntämisperusteista.”

Aluehallitukselle annettua lupausta on toteutettu. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon tuen kehittämisryhmä teki omaishoidon tukeen liittyvää valmistelutyötä ennen hyvinvointialueelle siirtymistä ja kokoontuu edelleen säännöllisesti kahden viikon välein. Kehittämisryhmässä mukana ovat omaishoidon tuen asiakastyötä tekevien edustajia ja omaishoidon tuesta vastaavat viranhaltijat perhe-, sosiaali- ja

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

vammaispalveluiden sekä ikäihmisten toimialalta. Kehittämisryhmästä nimetyt jäsenet ovat mukana omaishoidon kansallisessa kehittämisryhmässä sekä molemmilta toimialoilta on nimetyt yhteyshenkilöt mukana THL:n työryhmissä ja vuorovaikutusohjauksessa kansallisiin myöntämisperusteisiin ja annettuihin suosituksiin liittyen. THL:n tekemä esitys yhtenäisistä kansallisista myöntämisperusteista on huomioitu kaikissa omaishoitoa koskevissa muutoksissa ja varsinaisia suosituksen käsittelykertoja omaishoidon työryhmän kokouksissa on ollut seuraavasti:

- 04.10.2022 Käsitelty 9/2022 julkaistua THL:n Omakari selvitystä ja esitystä
- 28.5. 2024 THL antoi yhteyshenkilöiden kautta tiedoksi vuorovaikutus-ohjauksen ja kansallisten kehittämistilaisuuksien perusteella ehdotukset alueen myöntämisperusteiden muutoksista kohti kansallista suositusta. THL:n pyynnöstä kirjoitettiin työryhmässä palaute ehdotuksesta ja se annettiin vuorovaikutusohjauksessa THL:lle.
- 14.10.2024 Käsiteltiin THL:n julkaisua Sopimusomaishoidon tilannekuva 2024: Hyvinvointialueiden myöntämisperusteet, toimintakäytänteet ja omaishoidon tuen menot. Julkaisua esiteltiin myös kansallisessa omaishoidon kehittämisryhmässä THL:n toimesta 9.10.24. Ko. tilaisuudessa nousi esiin huomattavasti enemmän kysymyksiä kuin mitä oli vastauksia. THL:n edustaja kertoi, että lakimuutoksia ei ole valmisteilla tässä vaiheessa.

THL:n keväällä 2024 tekemät ensisijaiset muutosehdotukset kohti kansallisia myöntämisperusteita sisälsivät valtuustoaloitteessa esiin nostetut seikat.

THL:n alkuperäisessä Omakari-selvityksen raportissa tuodaan toteuttajan toimesta useaan otteeseen ja useissa kohdissa esille sen puutteellisuudet ja lisäselvitystarpeet ennen käyttöönottoa. Selvitys ja siten myös suositus perustuu ennen hyvinvointialueuudistusta tehtyyn kahdenkymmenen kunnan/kuntayhtymän silloisen toimintaohjeen ja palkkiotason tarkasteluun, joten selvityksen peittävyys kansallisella tasolla omaishoidon tuesta on vain n. 1/3. Selvitys toteutettiin lomakekyselyin, joihin yksittäinen kunnan/kuntayhtymän vastaaja teki arviota vaikutuksista alueelle. Minkäänlaista todellista asiakastason arviota vaikutuksista ei ole tehty. Raportissa todetaan, että suosituksen toimeenpano edellyttäisi kattavampaa vaikutusten arviointia ja lain muutoksia sekä myös muutoksen toimeenpanon alueille aiheuttamiin lisämäärärahatarpeisiin tulisi löytää kansallisesti ratkaisu.

THL:n toimesta vuoden 2024 aikana tehty asian nostaminen ajankohtaiseksi muutokseksi kaikkia alueita koskien, ilman edellä mainittuja lisäselvitysten tai lainmuutosten tarpeiden tarkentamisen edistämistä on aiheuttanut Kanta-Hämeen omaishoidon työryhmässä

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

ihmetystä ja hämmennystä. THL on useaan otteeseen tuonut esiin, että tarkoitus ei ole velvoittaa alueita, mutta he organisaationa tarjoavat tukea ja vuorovaikutusohjausta asiaan vuosien 2024–2026 aikana sekä seuraavat aluekyselyin- ja tapaamisin miten käyttöönottoja tapahtuu.

THL:n suosituksessa omaishoidon tuen tarpeen arviointi poikkeaa merkittävästi nykyisestä tavasta. Suosituksen mukaisten myöntämisen perusteiden käyttöönotto edellyttäisi merkittäviä muutoksia niin toimintaohjeeseen kuin nykyisiin toiminta- ja arviointitapoihin. Tällaista akuuttia muutostarvetta ei ole nähty tarpeelliseksi, koska hyvinvointialueen yhtenäistetyn toimintaohjeen muutosvaihe on ollut käynnissä ja sen aikaisia vaikutuksia on arvioitu ja seurattu säännöllisesti toimintaohjetta myöskin täsmentäen. Yhtenäisen toimintaohjeen käyttöönotolla ei ollut Kanta-Hämeessä omaishoidon tuen peittävyyden laskua aiheuttavia vaikutuksia.

Hyvinvointialueen kehittämistyöryhmä tunnistaa ainoastaan yhden hyvinvointialueen, joka on ottanut käyttöön esityksen mukaiset myöntämisen perusteet ja siellä muutosprosessin on kerrottu olleen työläs. Muut alueet ovat harkitsemisen vaiheessa. Kehittämistyöryhmän näkemyksen mukaan olisi syytä olla olemassa enemmän toteutuneita tai vähintään suunniteltuja ko. asiaan liittyviä muutosprosesseja, jotta kaikkia haasteita ja sudenkuoppia ei tarvitsisi käydä läpi muutosvaiheessa jokaisella hyvinvointialueella, vaan mieluummin ennakoida niitä mahdollisuuksien mukaan. Em. puute tarkempien selvitysten ja lakimuutostarpeiden osalta on omiaan lisäämään toimeenpanon hankaluutta ja epäselvyyksiä.

Yksittäisillä hyvinvointialueilla on ollut käytössä esityksen mukainen harkinnanvarainen ennakoivan tuen palkkioluokka. Viimeaikaisen uutisoinnin perusteella niistä on jouduttu luopumaan osana talouden tasapainotusohjelmia.

Kehittämistyöryhmä tuo esiin kannattavansa THL:n suosituksessa sitä kohtaa, että neljäs palkkioluokka poistetaan käytöstä ja se yhdistetään kolmanteen palkkioluokkaan. Tämä siksi, että neljännessä palkkioluokassa on hyvinvointialueen aikana ollut yksittäisiä asiakkaita lyhyen aikaa, joten asiakasvaikutukset muutoksella olisivat hyvin vähäiset isossa kuvassa, toki yksittäisissä perhetilanteissa nykyisillä palkkioluokkien suuruuksilla muutos olisi mahdollisesti merkittävä.

Kehittämistyöryhmä toteaa pitävänsä THL:n pyrkimyksiä yhtenäistää omaishoidon tukea kansallisesti positiivisena ja tärkeänä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen näkökulmasta. Käytännön näkökulmasta esitykseen kaivataan edelleen kansallisesti tehtäviä

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

selvennyksiä ja yhteisiä linjauksia. Mikäli niitä ei tehdä, ei lähtötilanne muutu oleellisesti. Edelleen voimaan jäävät 21 hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin tulkinta suosituksesta ja edelleen omaishoidon tukea koskevat käytänteet poikkeavat organisaatioittain.

Kehittämistyöryhmä nostaa esiin, että suosituksen mukaisten myöntämisen perusteiden käyttöönottoprojektiin ei ole tällä hetkellä irrotettavissa toimialoilta resursseja. Toimialojen taloustilanne on haasteellinen ja syksyllä 2024 käynnistynyt Oima-toiminnanohjausjärjestelmä on sitonut merkittävästi toimialojen omaishoidon tuen henkilöstöresursseja ja vuoden vaihteesta 2025 alkaa sen käyttöönotossa vaihe kaksi.

Kehittämistyöryhmä on koonnut lisäksi eri näkökulmista asioita, jotka tulisi huomioida valmistelussa ja ratkaista, mikäli omaishoidon tuen myöntämisen perusteisiin lähdettäisiin tekemään THL:n antamia muutosehdotuksia:

- Asiakasnäkökulma
  - THL:n suositus koskee täysi-ikäisiä asiakkaita. Suosituksen arviointitapa sopii huonosti lasten ja nuorten arviointiin, koska he tarvitsevat muutoinkin huolenpitoa ja valvontaa ympärivuorokautisesti. THL:n tuoreimmassa selvityksessä todetaan, että lasten ja nuorten omaishoidon tuen arvioinneista järjestetään erillistarkastelu vuonna 2025. Lapsia ja nuoria koskevan kansallisen suosituksen puuttuminen edellyttää, että alaikäisten osalta ylläpidettäisiin nykyistä toimintaohjetta, joka eroaisi merkittävästi sekä sisällöltään, että myös palkkioiden osalta täysi-ikäisten toimintaohjeesta.
  - Asiakasvaikutusten ennakkoarviointia on hyvin vaikea tehdä ja se edellyttää, että se tehdään asiakas/hoitajakohtaisesti ja tarkastellaan suosituksen mukaisesti auttamiskertoina. Nykyinen arviointitapa on ottanut huomioon asiakkaan hoitoisuuden ja hoidon sitovuuden sekä käytössä on ollut ylemmissä palkkioluokissa poissulkukriteerejä sekä runsaalla muiden palvelujen käytöllä on ollut palkkioluokkaa koskeva alentava vaikutus. Siten ei voida osoittaa suoraan, että tietyssä palkkioluokassa nyt oleva omaishoitaja pysyisi samassa palkkioluokassa suosituksen mukaisen arvioinnin perusteella.
  - Omaishoidon tuen asiakkaille on toteutettu hyvinvointialueelle siirtymisen jälkeen palvelutarpeen arviointi suhteessa hyvinvointialueen yhtenäistettyihin myöntämisen perusteisiin ja palkkioluokkiin. Asiakkaan näkökulmasta suositus tarkoittaisi, että palvelutarpeen arviointi aloitetaan uudelleen ja sopimukset päivitetään tarvittaessa.
  - Muutoksen toteuttaminen edellyttää viestintäsuunnitelman laatimista, asiakkaita pitää informoida muutoksista ajoissa ja selkokielellä.

- Talousnäkökulma

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

- Omaishoidon tuen nykyinen määrärahavaraus (yhteensä toimialat) ylittyy tällä hetkellä merkittävästi. Esityksen mukaiset myöntämisperusteet todennäköisesti nostaisivat sopimusomaishoitajien määrää sekä siirtäisivät osin olemassa olevia hoitajia korkeampiin palkkioluokkiin. Sopimusomaishoitajien määrän kasvun arvioiminen on vaikeaa, mutta nousevien palkkiokustannusten lisäksi tulee huomioida lakisääteisten vapaiden aikaisen hoidon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Suosituksessa on maininta myös neljännen vapaapäivän lisäämisestä palkkioluokan 3 hoitajille, joka vaikuttaisi syyskuun 2024 tilanteen mukaan vapaiden määrän kasvua ikäihmisten palveluissa 91 ja vammaispalveluissa 22 omaishoitajalla. Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden lukumäärällä ja käyttöasteella on merkittävä vaikutus toimialojen palvelurakenteisiin. Muutos edellyttäisi suunnitelmaa miten kasvaviin palvelutarpeisiin pystyttäisiin toimialoilta vastaamaan.
- Nykyisillä asiakasmäärillä (9/2024 tilanteen mukaan) eli ikäihmisten palveluiden 1 116 ja vammaispalveluiden 553 asiakkaan ja muutoksen myötä tulevien uusien asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit aiheuttavat henkilöstön osalta mittavia lisäresursointitarpeita, jotta muutosvaihe voidaan toteuttaa asiakkaille kohtuullisessa ajassa. Omaishoidon tuen palvelutarpeen arviointi toteutetaan pääsääntöisesti asiakkaan kotona ja kotikäynnin lisäksi edellyttää erilaisia kirjaus- ja sopimusten valmistelutoimia tietojärjestelmissä. Esitys vaikuttaa resurssitarpeisiin toimialoilla myös muutosvaiheen jälkeen, koska asiakasmäärän kasvun myötä tuleville uusille asiakkaille tulee nimetä lainmukainen omatyöntekijä.
- Taloudellisten vaikutusten ennakkoarviointi edellyttäisi, että asiakaskohtaisten vaikutusten arvioinnit on tehty ja asiakkaiden sijoittuminen uusiin palkkioluokkiin tiedossa. Uusien omaishoitajien lukumäärästä voidaan tehdä ennen sitä ainoastaan arvioita.

- Prosessinäkökulma
  - Muutos edellyttää, että hyvinvointialue muodostaa erilaisista asiakkuuksista riippumattoman yhteisen tulkinnan ja ymmärryksen siitä, mitä tarkoittaa yksi auttamiskerta ja miten sitä sovelletaan erilaisissa käytännön tilanteissa.
  - Jos nykyiset hoidon tarpeen arvioinnin menetelmät ja mittarit poistetaan käytöstä, tulee miettiä, miten arvioidaan ja seurataan muutoksen vaikutuksia omaishoidon tuen kokonaisuuteen sekä asiakkaiden tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden toteutumista alueella.

- Henkilöstönäkökulma
  - Omaishoidon tuen parissa työskentelee Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ikäihmisten alueella 11 palveluohjaajaa vastaten omaishoidon tuen asiakkaiden palveluohjauksen kokonaisuudesta ja

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

vammaispalveluissa 28 sosiaaliohjaajaa- ja työntekijää muiden vammaissosiaalityön työtehtävien ohella. Suosituksen käyttöönotto aiheuttaisi toimintaohjeen ja toimintatapojen oleellisen muutoksen. Asiakkaiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden nimissä on äärimmäisen tärkeää, että arviointeihin osallistuva henkilöstö jakaa myöntämisen perusteista yhteisen ymmärryksen ja soveltaa niitä käytännön tilanteissa yhdessä sovituin tavoin. Muutosvaiheessa siten henkilöstön osaamisen varmistaminen on todella tärkeä laatutekijä.

- Hyvinvointialueen valmistelu- ja alkuvaiheessa omaishoidon tuen kehittämisessä on voitu hyödyntää valtionapuhankkeista työpanosta. Valtionapuhankkeiden työpanos omaishoidon kehittämiseen päättyy huhtikuussa 2025 ja sen jälkeen toiminnan kehittämisen jatkaminen on ainoastaan toimialojen vastuulla.

Yhteenvetona omaishoidon tuen kehittämistyöryhmä toteaa, että THL:n suosituksen mukaisten myöntämisen perusteiden käyttöön ottaminen olisi todella merkittävä muutos monesta näkökulmasta tarkasteltuna. Tällä hetkellä ikäihmisten palveluiden ja perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialojen yhteinen näkemys on, että näin suuren muutoksen tekemiseen ei ole edellytyksiä resurssisyistä ja sen vuoksi, että muutos edellyttäisi todella paljon niin kansallisesti kuin hyvinvointialueellakin lisäselvitystä ja esityksen mahdollisen toimeenpanon ja sen edellytysten tarkempaa suunnittelua.

Toimivallan peruste

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 13.4 § kohta 4

Toimialajohtajan/ perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelut päätösesitys

1.Elämänkaarilautakunta päättää hyväksyä omalta osaltaan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi sekä

2.toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämänkaarilautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Aluehallitus 09.03.2026 § 113

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396, katja.tommiska(at)omahame.fi

Selostus Elämänkaarilautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi THL:n suosituksen mukaiseksi.
(JH)

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 132 §

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja

2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Käsittely **Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys:**

Aluehallitus päättää palauttaa asian valmisteltavaksi. Valmistelun yhteydessä pyydetään lausunnot vaikuttamistoimielimiltä.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi muutetun päätösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Vanhusneuvosto 06.05.2026 § 26

Valmistelija ikääntyneiden asiakasohjauksen ja vammaissosiaalityön tulosaluejohtaja Annukka Kuismin, puh. 050 550 2263, annukka.kuismin(at)omahame.fi

Puheenjohtajan päätösesitys

1.Vanhusneuvosto merkitsee asiat tiedoksi.

2.Puheenjohtajisto valmistelee käydyn keskustelun perusteella lausuntoluonnoksen, jonka jälkeen lausunto lähetetään sähköpostilla jäsenille kommentoitavaksi määräajassa. Jäsenten kommentoinnin jälkeen puheenjohtajisto lähettää lausunnon eteenpäin.

Päätös

Vanhusneuvosto hyväksyi päätösesityksen sillä muutoksella, että lausuntoluonnos lähetetään jäsenten lisäksi myös varajäsenille kommentoitavaksi määräajassa. Valmis lausunto liitetään pöytäkirjaan.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026
2835/00.01.03.00/2025

Valmistelija palvelupäällikkö Kati Sihvonen, puh. 040 702 5221, kati.sihvonen(at)omahame.fi

Selostus Aluevaltuuston kokouksessa 29.10.2024 jätettiin valtuustoaloite Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon tuen myöntämisperusteiden tarkistamisesta Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suositusten mukaisiksi. Aloitteessa esitetään, että hyvinvointialue tarkistaa omaishoidon tuen myöntämisperusteita siten, että ne vastaavat nykyistä paremmin valtakunnallisesti yhtenäisiä käytäntöjä ja THL:n Omakari-ehdotusta.

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Aluehallitus päätti 11.11.2024 lähettää aloitteen valmisteltavaksi ikäihmisten palveluiden asiakasohjauksen tulosalueelle sekä perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialan vammaispalvelujen tulosalueelle. Valmistelun perusteella elämänkaarilautakunta käsitteli asian 18.2.2026 ja hyväksyi vastauksen valtuustoaloitteeseen. Valmistelussa todettiin, että THL:n suositusten mukaisten myöntämisperusteiden käyttöönotto olisi merkittävä muutos. Muutos edellyttäisi laajaa vaikutusten arviointia, toimintatapojen muuttamista, henkilöstön kouluttamista ja lisäresursointia. Lisäksi todettiin, että kansallinen ohjaus oli edelleen keskeneräinen eikä asiaa koskevia lainsäädäntömuutoksia ollut tehty.

Aluehallitus käsitteli asiaa 9.3.2026 ja päätti palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi. Samalla aluehallitus pyysi vaikuttamistoimielimiltä lausunnot valtuustoaloitteesta ennen asian jatkokäsittelyä.

Omaishoidon tuen myöntämisperusteiden valtakunnallinen valmistelu on edennyt vuoden 2026 aikana. Sosiaali- ja terveysministeriö julkaisi huhtikuussa 2026 selvityksen omaishoidon tuen myöntämisperusteiden yhtenäistämisen keinoista. Selvityksen mukaan kansallinen ohjaus on ensisijainen keino vahvistaa omaishoitajien yhdenvertaisuutta. Laajamittaista lainsäädäntöuudistusta ei ole toistaiseksi käynnistetty.

THL valmistelee hyvinvointialueille omaishoidon tuen opasta, jonka tavoitteena on yhtenäistää käytäntöjä valtakunnallisesti. Oppaan on ilmoitettu valmistuvan vuoden 2026 loppuun mennessä. Valmistelusta saadun ennakkotiedon perusteella uuden suosituksen arvioidaan täsmentävän ja ratkaisevan merkittävän osan niistä sisällöllisistä kysymyksistä ja tulkinnanvaraisuuksista, jotka aiemmassa valmistelussa on tunnistettu Omakari-ehdotuksen mukaiseen toimintakäytäntöön siirtymisen haasteiksi.

Oppaan valmistumiseen liittyen ikääntyneiden asiakasohjauksen ja vammaissosiaalityön tulosalue on käynnistänyt selvitystyön. Sen tavoitteena on arvioida THL:n suositusten mukaisten omaishoidon tuen myöntämisperusteiden käyttöönoton vaikutuksia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Selvityksessä tarkastellaan muutoksen vaikutuksia muun muassa asiakkaisiin, palveluprosesseihin, henkilöstöresursseihin ja talouteen. Lisäksi arvioidaan mahdollista etenemistapaa siinä tapauksessa, että myöntämisperusteita päätetään tarkistaa.

Vanhusneuvostoa pyydetään tarvittaessa päivittämään aiemmin antamaansa lausuntoa valtuustoaloitteesta ja siihen valmistellusta vastauksesta erityisesti ikäihmisten ja heidän läheistensä näkökulmasta. Vanhusneuvoston näkemykset otetaan huomioon asian jatkovalmistelussa ennen aluehallituksen ja aluevaltuuston lopullista käsittelyä.

Elämänkaarilautakunta	§ 13	18.2.2026
Aluehallitus	§ 113	9.3.2026
Vanhusneuvosto	§ 26	6.5.2026
Vanhusneuvosto		29.10.2026

Vanhusneuvoston aikaisemmin antama kannanotto on kokousasian liitteenä.

Puheenjohtajan päätösesitys

1. Vanhusneuvosto merkitsee asian tiedoksi
2. Vanhusneuvosto käy asiasta keskustelun ja päivittää tarvittaessa 6.5.2026 kokouksen yhteydessä antamaansa lausuntonsa valtuustoaloitteesta Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omaishoidon kriteereiden tarkistamiseksi THL:n suosituksen mukaiseksi.

Päätös

Täytäntöönpano sosiaali- ja perhepalveluiden toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, asumisen ja kotiin vietävien palveluiden toimialan vs. toimialajohtaja Jorma Haapanen, hallintojohtaja Katja Tommiska, hallintopäällikkö Anu Kurkinen-Supperi

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
3	Kannanotto 3_2026 Omaishoitajuuden kriteerit

Vanhusneuvosto 29.10.2026

48
Vanhusneuvoston toiminnanarviointi

Vanhusneuvosto 29.10.2026
14519/00.01.02.01/2026

Valmistelija

asiantuntija Riikka Iso-Pietilä, puh. 050 323 8119, riikka.iso-pietila(at)omahame.fi, tulosaluejohdon sihteeri Vilma Luoto, puh. 050 318 0759, vilma.luoto(at)omahame.fi

Selostus

Hyvinvointisuunnitelmassa ikäihmisten osalta osallisuuden yhtenä toimenpiteenä on kirjattu "parannamme ikäihmisten osallisuuden ja osallistumisen mahdollisuuksia hyvinvointialueella heidän merkitykselliseksi kokemissaan asioissa, ml yksinäisyyden kokemuksien vähentämiseen tähtäävät toimet".

Seurannan mittarina on hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäsenien täyttämä arvio omista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan ja ikäihmisten osallistumismahdollisuuksista.

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäseniä pyydetään täyttämään arvio omista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksistaan ja ikäihmisten osallistumismahdollisuuksista 30.11.2026 mennessä. Linkki arviointiin lähetetään jäsenille erikseen kokouksen jälkeen.

Arvioinnin tavoite on saada palautetta, miten vanhusneuvoston toiminta on palvellut tarkoitustaan ja mitä kehittämiskohtia on havaittu.

Arvioinnin tulokset käsitellään vuoden 2027 ensimmäisessä vanhusneuvoston kokouksessa.

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto päättää pyytää jäseniään täyttämään arvion ja käsittelee vastauksia vuoden 2027 ensimmäisessä kokouksessa. Linkki arviointiin lähetetään jäsenille erikseen kokouksen jälkeen.

Päätös

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

49
Kuntien vanhusneuvostojen terveiset / informaatio lyhyesti

Vanhusneuvosto 29.10.2026

Kuntien vanhusneuvostojen terveiset / informaatio lyhyesti.

Puheenjohtajan päätösesitys

Kuntien vanhusneuvostojen ajankohtaiset asiat toimitetaan ennen kokousta tai kahden vuorokauden kuluessa kokouksen jälkeen sihteerille kirjallisesti pöytäkirjaan sisällyttäviksi.

Vanhusneuvosto merkitsee kuntien terveiset ja saadun informaation tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano -

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Vanhusneuvosto 29.10.2026

50
Muut asiat

Vanhusneuvosto 29.10.2026

Muut mahdolliset asiat:

- Aluehallituksen edustajien terveiset
- Valtuustoaloitteiden eteneminen
- YTA-alueiden vaikuttamistoimielimien yhteistyö
- Valtakunnallinen vanhusneuvostopäivä

Puheenjohtajan päätösesitys

Vanhusneuvosto merkitsee muut asiat tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano -

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta